

Poznań, 20 maja 2022 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

NP-III.4131.1.110.2022.3

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

orzekam

nieważność § 6 ust. 13.1 i 13.2 uchwały nr XXXIX/310/22 Rady Miejskiej Pniewy z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania stypendiów edukacyjnych, artystycznych, sportowych i absolwenckich w ramach Pniewskiego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 27 kwietnia 2022 r. Rada Miejska Pniewy podjęła uchwałę nr XXXIX/310/22 w sprawie szczegółowych warunków udzielania stypendiów edukacyjnych, artystycznych, sportowych i absolwenckich w ramach Pniewskiego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży, dalej jako "uchwała".

Uchwałę podjęto na podstawie "art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559) oraz art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 z późn. zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 4 maja 2022 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Jak stanowi art. 90t ust. 1 ustawy dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.), dalej jako "ustawa", jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy: 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży; 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Zgodnie z treścią ust. 4 powołanego powyżej przepisu: "W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: np@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze".

Oceniana uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.), organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Z kolei przepis art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej obliguje organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w zw. z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (zob. wyrok NSA z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11; LEX nr 1152130). Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę. Badana uchwała nie powinna zatem wykraczać poza zakres delegacji ustawowej zawartej w art. 90t ust. 4 ustawy, ale także nie może pominąć żadnego z elementów wskazanych w tym przepisie.

W § 6 ust. 13.1 uchwały rada postanowiła: "W przypadku rażącego naruszenia przez stypendystę obowiązków ucznia zawartych w statucie danej szkoły, Burmistrz Gminy Pniewy na wniosek dyrektora szkoły może wstrzymać lub cofnąć wypłatę stypendium". Z kolei w § 6 ust. 13.2 uchwały rada przyjęła: "Od decyzji Burmistrza Gminy Pniewy odwołanie nie przysługuje".

W ocenie organu nadzoru, powyższe uregulowanie dotyczące cofnięcia/wstrzymania wypłaty stypendium narusza w sposób istotny normę kompetencyjną zawartą w art. 90t ust. 4 ustawy. W świetle powołanego przepisu ustawy rada posiada uprawnienie jedynie w zakresie określenia sytuacji, w których stypendium zostanie przyznane, a nie wstrzymane czy odebrane. Rada gminy powinna działać tylko i wyłącznie na podstawie prawa i w jego granicach, a zatem niedopuszczalne jest podejmowanie przez radę regulacji bez wyraźnego upoważnienia ustawowego lub z jego przekroczeniem (zob. wyrok WSA w Poznaniu z 18 stycznia 2022 r., IV SA/Po 914/21, LEX nr 3316011).

Konsekwencją stwierdzenia nieważności § 6 ust. 13.1 uchwały jest również konieczność stwierdzenia nieważności § 6 ust. 13.2 uchwały, przewidującego niedopuszczalność odwołania od decyzji Burmistrza Gminy Pniewy w sprawie cofnięcia/wstrzymania wypłaty stypendium.

Biorąc pod uwagę powyższe, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: np@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Michał Zieliński
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:
Rada Miejska Pniewy
Burmistrz Gminy Pniewy